

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1924 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 20 maj 1921 angående förbud i vissa fall för bolag och ekonomisk förening att förvärva fast egendom dels ock i ämnet väckta motioner.

Genom en den 1 februari 1924 dagteknad proposition, nr 23, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

Lag

om fortsatt tillämpning av lagen den 20 maj 1921 (nr 247) angående förbud i vissa fall för bolag och ekonomisk förening att förvärva fast egendom.

Härigenom förordnas, att lagen den 20 maj 1921 angående förbud i vissa fall för bolag och ekonomisk förening att förvärva fast egendom, vilken lag gäller tills vidare intill den 1 juli 1924, skall äga fortsatt tillämpning tills vidare intill den 1 juli 1925.

I sammanhang med berörda proposition har utskottet till behandling förehåft

dels en inom första kammaren av herr *Bondeson* väckt motion, nr 207,
dels en inom samma kammare av herrar *Lindhagen*, *Möller*, *Nilsson* i Kristianstad, *Sandler*, *Olsson* i Göteborg och *Wigforss* väckt motion, nr 89,
dels ock en inom andra kammaren av herrar *Johansson* i Uppmälby, *Branting*, *Larsson* i Västerås, *Hansson* i Stockholm, *Thorsson*, *Eriksson* i Grängesberg, *Anderson* i Råstock, *Engberg*, *Sävström* och *Johanson* i Stockholm väckt motion, nr 170.

I herr Bondesons motion har yrkats, att riksdagen måtte avslå förenämnda proposition.

I de båda övriga, sinsemellan lika lydande motionerna, vilka väckts före propositionens avlämnande, har yrkats, att riksdagen ville för sin del an-
Bihang till riksdagens protokoll 1924. 9 saml. 2 avd. 25 häft. (Nr 29.)

taga ett i motionen intaget förslag till lag om fortsatt tillämpning av 1921 års ifrågavarande lag. Berörda lagförslag är, med allenast en mindre redaktionell olikhet, av samma lydelse som det i propositionen framlagda förslaget.

Beträffande grunderna för det i propositionen innefattade, av lagrådet utan anmärkning lämnade förslaget ävensom de skäl, som av herr Bondeson åberopats till stöd för hans ovannämnda yrkande, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen, respektive motionen. Såsom motivering till det i herr Lindhagens m. fl:s och herr Johanssons i Uppmälby m. fl:s motioner innefattade förslaget har av dessa motionärer anförts, att det nu gällande provisoriet å förevarande område givetvis bör förlängas, till dess frågan om definitiv lagstiftning i ämnet blivit prövad av statsmakterna.

Redogörelse
för inne-
börden i
lagen den
20 maj 1921.

Den i propositionen avsedda lagen den 20 maj 1921 angående förbud i vissa fall för bolag och ekonomisk förening att förvärva fast egendom innehåller, att den för de fyra nordligaste länen och Värmlands samt vissa delar av Kopparbergs och Gävleborgs län gällande lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärva fast egendom (*den norrländska förbudslagen*) skall utom i vad angår lagens 3 § — om vars innehåll redogörelse lämnas här nedan — äga tillämpning jämväl i de delar av landet, där lagen för närvarande icke gäller, dock med iakttagande att vid denna tillämpning med förening skall förstås allenast ekonomisk sådan.

Den norrländska förbudslagen innehåller i huvudsak följande:

Genom densamma stadgas förbud för bolag och föreningar att å landet förvärva odlad och odlingsbar mark samt stödskog. Huru mycket skog på varje ort skall hänföras till stödskog bestämmes detaljerat i lagen. Konungen äger dock på grund av särskilda omständigheter medgiva tillstånd till förvärv av mark, som nu nämnts. Erhålles ej sådant tillstånd, blir fänget ogillt. Tillstånd erfordras ej för förvärv av annan mark än ovan omförmälts, ej heller för förvärv av fastighet, som äger sitt huvudsakliga värde i åbyggnaden eller huvudsakligen är avsedd till tomt, upplagsplats eller dylikt, eller utgör stenbrott, grus- eller lertag, torvmosse, vattenfall, fiske eller dylikt. Sådant förvärvs giltighet är dock beroende därav, att förvärvaren inom viss tid efter fänget underställer detsamma vederbörande länsstyrelses prövning. Länsstyrelsen skall därvid tillse, att fastigheten är av den beskaffenhet, att densamma ej inbegripes under förvärvsförbudet. Har länsstyrelsen en gång förklarat fastighet vara av sådan beskaffenhet, gäller detta även vid framtida överlåtelser av fastigheten eller del därav. Fastighet, som vid lagens ikraftträdande tillhörde bolag eller förening och sedermera alltjämt tillhört dylik samfällighet, får utan avseende å markens beskaffenhet fritt förvärvas. Likaledes äga bolag och föreningar att å exekutiv auktion inropa fastighet, ändå att däri ingår mark, för vars förvärvande i annan ordning tillstånd erfordras. Emellertid måste bolag eller förening, som inropat dylik fastighet, för att behålla densamma söka Konungens tillstånd. Erhålles ej sådant tillstånd, måste bolaget eller föreningen åter avyttra

fastigheten inom sådan tid, att lagfart å fanget kan sökas, förrän tre år förflutit från det auktionen vunn laga kraft. Har sistnämnda tid tilländagått och framgår ej av vederbörande domstols lagfartsprotokoll, att fastigheten är avyttrad, förordnar länsstyrelsen, att fastigheten skall säljas i exekutiv ordning. Å den auktion, som i anledning av sadant förordnande halles, får fastigheten ej åter inropas av samma bolag eller förening. Har bolaget eller föreningen inropat fastigheten för att skydda någon sin fordran eller rättighet, varför fastigheten på grund av inteckning eller enligt 11 kap. 2 § jordabalken häftar, och kan bolaget eller föreningen visa sannolika skäl, att fastigheten ej kunnat utan förlust avyttras inom den ovannämnda respittiden, äger Konungen på särskild ansökan medgiva förlängd respittid efter ty skäligt prövas.

I 3 § av norrländska förbudslagen lämnas föreskrift om den bolag och förening förbehållna rätten att utan Konungens tillstånd förvärva den del av ett hemmans avrösningsjord med impedimenter, vilken av vederbörande länsstyrelse i ovan angivna ordning prövas ej vara att hänföra till stödskog eller odlingsområde.

Genom att sistnämnda lagrum, enligt vad ovan nämnts, undantagits från tillämpningen av lagen den 20 maj 1921 har åt denna i så måtto givits ett strängare innehåll än den norrländska förbudslagen äger, att enligt lagen den 20 maj 1921 rätten för bolag och förening att förvärva även till stödskog ej hänförlig skogsmark etc. såmedelst gjorts beroende av Konungens tillstånd och följaktligen i de förekommande fallen förutsätter, att särskilda omständigheter giva anledning till förvärvet.

Den ifrågavarande lagen den 20 maj 1921, vilken tillkom på initiativ av enskilda motionärer, efter det att jordkommissionen i avgivet utlåtande tillstyrkt lagens antagande, erhöll vid tillkomsten giltighet tillsvidare intill den 1 juli 1922. Enligt förslag i propositionen till 1922 och 1923 års riksdagar har lagen sedermera prolongerats tvenne gånger, vardera gången för ett år i sänder.

*Prolongation
av 1921 års
lag jämlikt
beslut av 1922
och 1923 års
riksdagar.*

Vid tillkomsten av lagen den 20 maj 1921 förutsattes av riksdagen, att frågan om definitiv lagstiftning i ämnet skulle kunna komma till behandling vid nästkommande riksdag.

Då vid 1922 års riksdag fråga förevar om förlängning av giltighetstiden för 1921 års provisoriska lag å ytterligare ett år, hade jordkommissionen kort förut avgivit ett den 15 december 1921 dagtecknat förslag till lag med bestämmelser angående rätt att förvärva och besitta fast egendom. Berörda förslag innehåller bland annat för landet i dess helhet avsedda bestämmelser angående bolags och ekonomiska föreningars förvärv av fast egendom. Nämda bestämmelser, vilka alltså förutsätta upphävande av den norrländska förbudslagen, innebära gent emot denna skärpningar i åtskilliga hänseenden. Sålunda har förvärvsförbud utan Konungens tillstånd föreslagits dels, i enlighet med vad som redan gäller enligt den provisoriska lagen av den 20 maj 1921, beträffande skogsmark, som ej är att hänföra till stödskog, och dels beträffande bolags och föreningars förvärv av fastigheter från annan dylik samfällighet, samt vidare tiden för återförsäljning av å exekutiv

auktion av bolag eller förening inköpt fastighet begränsats från nu föreskrivna tre till allenast ett år.

Över jordkommissionens förenämnda lagförslag avgåvos yttranden under senare hälften av år 1922 från ett stort antal myndigheter och sammanlutningar, däribland av länsstyrelserna och lantbruksstyrelsen, vilken senare myndighet vid sitt yttrande fogat utlåtanden från länens hushållningssällskap. I de avgivna yttrandena hava vitt skiftande meningar i fråga om förslaget i dess nu förevarande del kommit till uttryck. Medan sålunda förslaget i hithörande del å några håll vunnit full anslutning, har åter i andra yttranden i princip tillstyrkts en lagstiftning därutinnan i förslagets syfte, men påyrkats mer eller mindre genomgripande modifikationer i förslaget, därvid från åtskilliga håll särskilt ifrågasatts lämpligheten av att utsträcka lagstiftningen härom att avse hela den delen av landet, för vilken lagen den 20 maj 1921 nu är gällande. Vidare har i ett stort antal av yttrandena förslaget i nu förevarande del helt och hållet avstyrkts.

Propositionen till 1923 års riksdag stödde sig bland annat på ett av jordkommissionen den 7 december 1922 avgivet yttrande, däri kommissionen utan meningsskiljaktighet tillstyrkt, att i händelse förslag till definitiv lagstiftning rörande bolags jordförvärv icke bleve förelagt 1923 års riksdag, giltighetstiden för 1921 års provisoriska lag borde ytterligare förlängas.

I sitt över propositionen avgivna utlåtande anförde utskottet, att i det skick, i vilket frågan om den norrländska förbudslagstiftningens definitiva utsträckning till landet i övrigt eller vissa delar därav för närvarande befunne sig, syntes utskottet, att i avbidan på ståndpunktstagande till berörda spörsmål den sedan två år tillbaka gällande provisoriska lagstiftningen i fråga om förbud för bolags och föreningars fastighetsförvärv inom de delar av landet, vilka ej vore underkastade den norrländska förbudslagen, borde, på sätt i propositionen föreslagits, tillsvidare under ännu ett år upprätthållas. Ett motionsvis framfört spörsmål rörande lämpligheten av att generellt undantaga egnahemsföreningar och egnahemsbolag från koncessionsplikt ansåge utskottet vara väl värt beaktande. Då emellertid en dylik undantagsbestämmelse, vilken ej av jordkommissionen föreslagits för en eventuell definitiv lagstiftning å området, icke funnes inrymd i den norrländska förbudslagen, samt bristande överensstämmelse därutinnan emellan denna och 1921 års lag ej syntes önskelig, hade utskottet ansett lämpligt, att den av motionärerna väckta frågan ej i samband med prolongering av den provisoriska lagen tillsvidare på ytterligare ett år upptoges till bedömande, utan att därmed borde anstå till dess under nu förslagna provisorietid komme att tagas ståndpunkt till spörsmålet om en definitiv lagstiftning å området.

Den nu föreliggande propositionen. I nu föreliggande proposition har i sammandrag återgivits från samtliga länsstyrelser med undantag av länsstyrelserna i de fyra nordligaste länen och

Värmlands län avgivna yttranden, huruvida en fortsatt förlängning av 1921 års lags giltighetstid kunde anses böra äga rum.

Såsom motivering för det i propositionen innefattade förslaget om dylik förlängning har föredragande departementschefen anfört följande:

»Av de utlåtanden, för vilka jag nu lämnat redogörelse, framgår, att motsatta uppfattningar gjorts gällande om behovet och lämpligheten av den nu ifrågavarande provisoriska lagens prolongation. Från de länsstyrelsers sida, vilka tillstyrkt en dylik åtgärd, har i allmänhet såsom ett huvudsakligt skäl anförts, att det nuvarande provisoriet icke bör avbrytas förr än slutlig ståndpunkt kunnat tagas till frågan om en definitiv lagstiftning i detta ämne. Övriga länsstyrelser, vilka haft att yttra sig i ärendet, hava i regel hänvisat till att under den tid, lagen hittills ägt giltighet, densamma inom vederbörande län haft ringa eller ingen praktisk tillämpning och att vid sådant förhållande en utsträckning av giltighetstiden icke kan anses påkallad.

Beträffande frågan om en definitiv lagstiftning rörande rätten till jordförvärv får jag erinra, att i detta avseende sedan år 1922 föreligger ett av jordkommissionen utarbetat förslag till lag med bestämmelser angående rätt att förvärva och besitta fast egendom. Om detta förslag uttalade under fjolåret vid behandling av frågan om prolongation av 1921 års lag min företrädare i ämbetet, att han funne förslaget icke böra i dess nuvarande skick läggas till grund för omedelbar lagstiftning. Han framhöll tillika, att spörsmålet om koncessionslagstiftning ifråga om jordförvärv givetvis krävde en allsidig och ingående prövning, innan till detsamma toges definitiv ståndpunkt.

Då 1921 års lag antogs såsom ett provisorium och hittills upprätthållit såsom ett sådant, torde därmed i väsentlig mån hava äsyftats, att den praktiska erfarenhet, som under någon tid genom koncessionssystemets tillämpning kunde vinnas om behovet och verkningarna av en dylik lagstiftning skulle kunna tillgodogöras vid frågans slutliga prövning. Av de nu föreliggande utlåtandena framgår, att under ifrågavarande tidsperiod inom flertalet län i mellersta och södra Sverige endast i obetydlig mån förekommit, att bolag eller ekonomiska föreningar sökt medgivande att besitta fast egendom. Emellertid torde — såsom ock antytts av några länsstyrelser — detta förhållande nära sammanhånga med den stagnation inom det ekonomiska livet, vilken under de senaste åren mångenstädes varit rådande och vilken haft ett i hög grad hämmande inflytande å den av här avsedda sammanlutningar bedrivna verksamheten. Ett verkligt vägledande omdöme lär således knappast kunna grundas å den erfarenhet, som hittills föreligger, i varje fall icke beträffande hela det område, inom vilket lagen äger tillämpning. Härav synes mig följa, att den genom den provisoriska lagen införda ordningen bör tillsvidare bibehållas, och jag finner mig därför böra tillstyrka, att lagens giltighetstid ytterligare utsträcker. I fråga om den tid, prolongationen skall avse, synes mig lämpligast, att denna tid, såsom hittills skett, bestämmas till ett år.»

” Beträffande frågan om att giva bolag och föreningar med ändamål att befrämja uppkomsten av egna hem en undantagsställning i denna lagstiftning, har departementschefen framhållit, att av de inkomna utlåtandena finge anses framgå, att lagen icke i någon mera avsevärd mån verkat hindrande för dessa företags utveckling, då allenast i ett utlåtande förekomme en antydning, att en närmare undersökning i detta hänseende till äventyrs kunde vara påkallad. Att en dylik undersökning komme att verkställas i samband med övervägande om en definitiv lagstiftning på detta område, syntes departementschefen otvivelaktigt. I avbidan härå torde enligt departementschefens mening tillsvidare böra anstå med upptagande av speciella frågor om lämpligheten av att i 1921 års lag göra avvikelser från vad 1906 års lag för motsvarande fall innehöle.

*Motiveringen
i herr Bondesons
motion.*

Herr Bondeson har med framhållande av, att han ansåge en efter förhållandena lämpligt anpassad definitiv lagstiftning å förevarande område i vissa fall vara av behovet påkallad, till stöd för sitt yrkande om avslag å propositionen anfört huvudsakligen följande:

Vid tillkomsten av 1921 års såsom provisorium närmast för ett år avsedda lag hade det utgått ifrån, att frågan om definitiv lagstiftning å området skulle inom kort upptagas till prövning. Det torde för närvarande icke vara möjligt att med någon grad av visshet förutsäga, vare sig huru den definitiva lagen efter den granskning, som förenämnda lagförslag för närvarande vore föremål för, komme att gestalta sig, eller den tidpunkt, inom vilken förslag i ämnet komme att av Kungl. Maj:t föreläggas riksdagen. Departementschefens uttalande till statsrådsprotokollet syntes giva vid handen, att enligt hans mening den provisoriska lagen borde bibehållas så länge, till dess tillräcklig erfarenhet kunde hava vunnits rörande dess verkan jämväl efter inträdda normala förhållanden på det ekonomiska området. Då för närvarande intet torde kunna förutsägas i sådant avseende, ställdes med andra ord den provisoriska lagens upphävande och ersättande med definitiv lag helt och hållet på framtiden, något som givetvis icke varit riksdagens mening vid provisoriets antagande. Det vore betänkligt att år från år förlänga giltigheten av en lag, om vars innebörd det rådde en allmänt omissfattad mening, att den icke vore anpassad efter de förhållanden den avsåge att reglera. Blotta tillvaron av en provisorisk lag sådan som den förevarande vore ägnad att medföra ett osäkerhetstillstånd, som i åtskilliga fall kunde komma att verka hämmande på det sunda affärlivets utveckling. Fall hade förekommit, då Kungl. Maj:t vid prövning enligt 1921 års lag av tillstånd till bolags fastighetsförvärfv förfarit med större stränghet än de förhandenvarande förhållandena krävt. En å ifrågavarande område förefintlig lag borde icke, såsom med den provisoriska lagen syntes vara fallet, vara av sådan innebörd, att bolags jordförvärfv och rörelsefrihet eller den praktiska aktiebolagsformens legitima utnyttjande inskränktes mer än som överensstämde med avsikterna med en sådan lag eller att förhindra uppkomsten i södra och mellersta Sverige av motsvarigheter till de med bolags jordförvärfv i Norrland förenade sociala missförhållandena. I betraktande härav syntes ock det förhållandet, att egnahemsföreningar och egnahemsbolag icke vore undantagna från lagens tillämplighet, förtjänt av uppmärksamhet. Även om sådana sökande som regel kunde räkna med bifall till

gjord framställning om fastighetsförvärv, utgjorde dock själva ansökningsproceduren och prövningen hos Kungl. Maj:t en tidsförlust, som i vissa fall kunde för sökanden medföra icke oväsentliga olägenheter.

För en fortsatt förlängning av lagen vore atskilliga förändringar däri ofrånkomliga. Då emellertid ifrågavarande ärendes tidigare behandling inom riksdagen gäve vid handen, att en nästan enig uppfattning rådde om olämpligheten av att öfver huvud vidtaga ändringar i den endast sasom provisorium antagna lagen, ansåge sig motionären böra ställa sig helt avvisande mot den ifrågavarande lagens ytterligare prolongering.

För vinnande av kännedom, i vilken utsträckning ärenden rörande ansöknings- och tillstånd till fastighetsförvärv enligt 1921 års lag förekommit, har utskottet därom införskaffat uppgifter. Av dessa framgår, att hela antalet av hos Kungl. Maj:t intill 1923 års utgång prövade dylika fall utgjort 52, av vilka allenast 4 lämnats utan bifall. Antalet under år 1923 prövade fall har uppgått till 31, därav 3 lämnats utan bifall samt 12 avsett ansökningar från egnahemsföreningar och egnahemsbolag.

Av Kungl. Maj:t prövade ansökningsärenden om tillstånd till fastighetsförvärv enligt 1921 års lag.

Av Kungl. Maj:ts förevarande proposition framgår, att Kungl. Maj:t ännu icke ansett sig kunna taga ståndpunkt till spørsmålet om den norrländska förbudslagstiftningens utsträckande till landet i övrigt eller delar därav, och att till följd härav en prolongation av 1921 års provisoriska lag på ytterligare ett år syntes Kungl. Maj:t vara av förhållandena påkallad.

Utskottets yttrande.

Utskottet ansluter sig till denna uppfattning under hänvisning till utskottets utlåtande vid fjolårets riksdag rörande den då genomförda prolongationen av lagen för tiden intill den 1 juli innevarande år.

Med föranledande av föredragande departementschefens uttalande om att den genom den provisoriska lagen införda ordningen borde tillsvida bibehållas för vinnande av större praktisk erfarenhet genom koncessionssystemets tillämpning under ytterligare någon tid i fråga om behovet och verkningarna av lagstiftningen i fråga, vill utskottet, med instämmande i de synpunkter, som därutinnan anförts av herr Bondeson, framhålla önskvärdheten av att ståndpunkt till frågan om den norrländska förbudslagens utsträckande snarast må kunna tagas.

Av den ovan lämnade redogörelsen torde framgå, att tillkomsten av 1921 års lag ävensom sedermera skedda prolongeringar av densamma förestavats ej av syfte att få åvägabragt en försökslagstiftning å området, utan att för den tid, som erfordrades för prövning av föreliggande förslag till en permanent lagstiftning i ämnet, förebygga de missförhållanden, som lagstiftningen avsåge att förhindra.

Vid öfvervägande av frågan om en permanent lagstiftning på detta område kommer givetvis under bedömande, dels i vilken utsträckning behov av koncessionsbestämmelser å hithörande område föreligger för även andra delar av landet än de, för vilka den norrländska förbudslagen enligt sin lydelse nu gäller, och dels i vad mån de för mellersta och södra Sverige

rådande förhållandena påkalla ett annat innehåll åt blivande lagbestämmelser i ämnet, än de, som innefattas i 1906 års lag.

Beträffande den i herr Bondesons motion berörda frågan om generellt undantagande av egnahemsföreningar och egnahemsbolag från koncessionsplikt finner utskottet i anslutning till vad därom i utskottets vid fjolårets riksdag i ämnet avgivna utlåtande anförts ej tillräcklig anledning att nu i samband med den ifrågasatta prolongeringen av lagen å ytterligare ett år upptaga nämnda fråga till bedömande.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas;

B) att motionerna nr 89 och 207 i första kammaren samt nr 170 i andra kammaren måtte anses besvarade genom vad utskottet ovan under A) hemställt.

Stockholm den 27 maj 1924.

På andra lagutskottets vägnar:

BROR PETRÉN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Bror Petrén*, *greve Spens*^{*}, *Tjällgren*, *Thorberg*^{*}, *Lindhagen*, *Martin Svensson*, *von Stockenström* och *Franzén*;

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Kalmar, *Öberg*, *Karlsson* i Gasabäck, *Hage*, *Carlsson* i Solberga, *Svensson* i Skönsberg, *Olovson* i Västerås och *Persson* i Trången.

^{*}) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservationer:

- 1) av herrar greve *Spens* och *Martin Svensson*;
- 2) av herrar *Franzén*, *Magnusson* i Kalmar, *Hage*, *Svensson* i Skönsberg och *Olovson* i Västerås beträffande vissa delar av motiveringen; samt

- 3) av herr *Lindhagen*, som beträffande motiveringen anfört:

»Föredragande departementschefen har uttalat, att den genom den provisoriska lagen införda ordningen borde tillsvidare bibehållas för vinnande av större praktisk erfarenhet genom koncessionssystemets tillämpning under ytterligare någon tid i fråga om behovet och verkningarna av lagstiftningen ifråga. Utskottet har häremot med synnerligt fog erinrat, att syftet med lagstiftningen icke varit att få åvägabragt en försökslagstiftning utan att förebygga missförhållanden i avbidan på en permanent lagstiftning. Härtill skulle jag vilja lägga, att genom detta provisorium aldrig kan bliva utrönt, vilka köp skulle kommit till stånd, om detta ej funnits, och att den väsentliga grunden för en försökslagstiftning således saknas. Man kan därför befara, att bakom propositionens uppfattning snarare döljer sig en förväntan, att förevändningar trots allt skola erbjuda sig till ett uppgivande av lagstiftningsförsök på ifrågavarande område inom södra och mellersta delarna av landet.

Utskottets uttalande om önskvärdheten av ett snart ståndpunktstagande till frågan om den norrländska förbudslagens utsträckande har jag ansett böra utbytas mot ett direkt förord för en sådan åtgärd. Beträffande detta ämne samt utskottets instämmande i stället i de »synpunkter», som därutinnan anförts av herr *Bondeson*, hänvisas till erinringarna i mitt särskilda yttrande till utskottets betänkande nr 30.»